

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus
Tractatus de Prædestinatione, de Trinitate, de Angelis, & de homine

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Concilia & SS. Patres,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77146](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77146)

§. II.

Conclusio affirmativa statuitur. & auctoritate D. Thomae firmatur.

Deo legitur: prædestinationem non solum gaudere certitudine cognitionis & præcipientie, sed etiam ordinis & causalitatis mediocrum.

Probatum primo ex D. Thoma, qui variis in locis expressissime docet hanc sententiam. Nam sic art. 7. inquit: Numerus Electorum est Deo certus, non solum ratione cognitionis, sed etiam ratione electionis & destinationis. Et quod lib. 12. art. 3. querit, utrum prædestinatio sit certa? Et respondet; Quod prædestinatio habet certitudinem ex parte scientiæ Dei, quæ non potest falli; & ex parte voluntatis divinæ, cui non potest aliquid resistere; & ex parte providentiæ, quæ sempiternum modo dicit ad finem: Ergo S. Doctor non solum certitudinem cognitionis & scientiæ, sed etiam causalitatis & providentiæ, seu ordinationis mediocrum, in prædestinatione agnoscit. Unde in 1 ad Annibaldum, dist. 40. qu. 1. art. 3. ad 2. Sic prædestinatio respectu gloriæ habet certitudinem præscientiæ & causæ, ut reprobatum respectu ejus quod est ad finem. Nam prædestinatio respectu gratiæ habet certitudinem præscientiæ & causæ, sed reprobatum respectu culpæ certitudinem præscientiæ solum. Denique idem S. Doctor quæst. 6. de verit. art. 3. expressè respicit sententiam illam Molinæ, tanquam repugnantem Scripturæ & dictis Sanctorum, & indicat triplex inconveniens & absurdum quod ex illa sequitur: aitenim: Non potest dici quod prædestinatio supra certitudinem providentiæ nihil aliud addat, nisi certitudinem præscientiæ: ut si dicitur quod Deus ordinat prædestinatum ad salutem, sicut & quilibet alium, sed eum hoc de prædestinato scit quod non desinet a salute: sic enim dicendo, non diceretur prædestinatus differre a non prædestinato ex parte ordinationis (causæ scilicet ad effectum) sed tantum ex parte præscientiæ eventus; & sic præscientiæ esset causa prædestinationis, nec prædestinatio esset per electionem prædestinantis, quod est contra auctoritatem Scripturæ, & dicta Sanctorum. Unde præter certitudinem præscientiæ, ipse ordo prædestinationis habet ineffabilem certitudinem.

Non ignoravit Molina hunc locum D. Thomæ, eumque vidit ubi valde esse contrarium, unde ab illo tribus modis tentavit se expedire loco supra citato §. Ut ad id. In primis dicit quod D. Thomas solum constituit differentiam inter providentiæ communem, & prædestinationem, sed quod providentiæ sit indifferens ut finis sequatur aut non: de ratione autem prædestinationis sit, ut ad beatitudinem prædestinatus perveniat; hanc tamen certitudinem solum esse ex præscientiâ quâ Deus prævidet arbitrium, cum posset deficere, non defecturum. Secundo dicit, quod D. Thomas non constituit certitudinem in singulis effectibus prædestinationis, per comparationem ad voluntatem Dei absolutam, sed in toto effectu prædestinationis in ordine ad consecutionem finis. Tertio addit, quod si D. Thomas, ut ejus verba redolere videntur, intendat docere quod prædestinatio habet certitudinem ex absoluta electione Dei, & divinæ voluntatis efficacia, & non ex præscientiâ sola illius sententiæ quoad hoc non adhaeret.

Verum prima solutio textui manifestè adversatur: nam solum ponit infallibilitatem prædestinationis ex præscientiâ eventus, & prævisio-

A ne boni usus liberi arbitrij, eam tamen ibidem D. Thomas expressè asserat, quod præter certitudinem præscientiæ eventus, ipse ordo prædestinationis habet infallibilem certitudinem. Et cum loco relato ad Annibaldum dicat in terminis, quod prædestinatio respectu gloriæ (& consequenter respectu mediocrum quæ ad illam conducunt) habet certitudinem præscientiæ, ET CAUSÆ: Ergo falsum est quod docet Molina, nempe quod licet de ratione prædestinationis sit ut ad beatitudinem prædestinatus perveniat, hæc tamen certitudo est solum ex præscientiâ, quâ Deus prævidet arbitrium, cum posset deficere, non defecturum. &c.

Secunda etiam solutio non satisfacit, nec quædrat menti & doctrinæ D. Thomæ. Nam inconveniens quod infert, nempe quod non esset prædestinatio per electionem prædestinantis, eodem modo currit respectu cujuscumque effectus prædestinationis, ac respectu collectionis omnium effectuum. Est enim magnum inconveniens, quod quilibet effectus prædestinationis non sit ex speciali intentione Dei, & a prædestinatione, prout est specialis providentiæ, si non electivè, saltè imperativè. Quod si quilibet a prædestinatione procedit, vel ab illa impetatur, quilibet, præter certitudinem præscientiæ, debet habere certitudinem ordinis & causalitatis, in ordine ad effectum quem Deus intendit.

C Ad do quod, gratia est unus ex effectibus præcipuis prædestinationis, & tamen D. Thomas loco citato ad Annibaldum dicit quod prædestinatio respectu gratiæ, habet certitudinem præscientiæ, ET CAUSÆ: Ergo constituit certitudinem causalitatis in prædestinatione, non solum per ordinem ad totam collectionem effectuum, sed etiam in ordine ad singulos in-particulari. Quare solum tertia responsio quadrat Molinæ, nempe se recedere à D. Thomæ, si doceat, ut ejus verba sonant, quod prædestinatio habet certitudinem ex absoluta electione Dei, & non ex præscientiâ sola. Quam tamen sententiam adeo certam existimat S. Doctor, ut aliam, quæ solum certitudinem præscientiæ in prædestinatione agnoscit, dicat esse contra auctoritatem Scripturæ, & dicta Sanctorum.

§. III.

Concilia & SS. Patres.

POTest etiam probari conclusio ex Conciliis & SS. Patribus, qui prædestinationis & gratiæ infallibilitatem, non ex aliquo à Deo præsupposito & prævisio, sed ex ipsa ordinatione, operatione, ac efficacia divinæ voluntatis & omnipotentis desumunt; & consequenter non solum certitudinem præscientiæ, sed etiam causalitatis in prædestinatione agnoscunt. Consequentia patet: Antecedens probatur primo ex Tridentino sess. 6. cap. 13. ubi loquens de magno perseverantiæ dono, quod est unus ex præcipuis prædestinationis effectibus, illius certitudinem & infallibilitatem reducit non in divinam præscientiam explorantem futurum humanæ voluntatis consensum, & occasiones ac circumstantias temporis & loci expectantem, sed in virtutem & efficaciam infinitam divinæ omnipotentis: ait enim: Munus perseverantiæ, de quo scriptum est, qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit, aliunde haberi non potest, nisi ab eo qui POTENS EST, eum qui stat statuerit ut perseveranter stet, & eum qui cadit restituere.

in Bibliotheca

10. Secundo probatur idem Antecedens ex Augustino supra relato de corrept. & gratia cap. 7. ubi loquens de electis ait: *Horum si quisquam perit, vitio humano vivitur Deus, sed nemo eorum perit, quia nullà re vincitur Deus.* Et cap. 14. *Deo volenti salvum facere, nullum hominis resistit arbitrium: sic enim velle & nolle in volentis aut nolentis est potestate, ut divinam voluntatem non impediat, nec superet potestatem.* Et cap. 8. ejusdem libri differens de fide D. Petri, ejus firmitatem & indefectibilitatem, ad ipsam preparationem & operationem Dei reducit, non verò ad prævisum contentum voluntatis Petri. *Quis [inquit] ignorat tunc fuisse peritiam fidem Petri, si ea qua fidelis erat, voluntas ipsa deficeret; & permansuram, si ea voluntas maneret? sed quia preparatur voluntas à Domino, ideo pro illo non potest esse in manu oratio.* Ergo infallibilitas illa orationis Christi, & indeficientia fidei Petri, ex preparatione ipsa Dei sumitur, non ex consensu prævio & præsupposito ex parte voluntatis nostræ. Unde subdit Augustinus: *Voluntas quippe humana non libertate consequitur gratiam, sed gratiâ potius libertatem, & ut perseveret delictabilem perpetuitatem, & insuperabilem fortitudinem.* Et cap. 12. ejusdem libri, loquens de promissione facta Abraham, quâ Deus illi promisit, quòd eum constitueret patrem multorum, per fidem scilicet & conversionem Gentium, illius firmitatem & infallibilitatem docet non esse delendam ex divina præscientia, humanæ voluntatis explorante consensum, sed ex ipsa prædestinatione quâ Deus facit id quod promittit. Nam ibi versans illud Apostoli de Abraham: *Plenissime sciens, quia que promisit Deus, potens est & facere,* subdit: *Non ait que præcivit potens est promittere, aut que prædixit potens est ostendere, aut que promisit potens est præscire, sed que promisit potens est & facere.* Ipse ergo eos facit perseverare in bono, qui facit bonos. Quod etiam clarissime expressit in libro de prædest. Sancti. cap. 10. his verbis: *Quando promisit Deus Abraham in semine ejus fidem Gentium, dicens: Patrem multarum Gentium posuisti, non de nostra voluntatis potestate, sed de sua prædestinatione promisit. Promisit enim quòd ipse facturus fuerat, non quòd homines; quia etsi faciunt homines bona que pertinent ad colendum Deum, ipse facit ut illi faciant que præcepit, non illi faciunt, ut ipse faciat quòd promisit: alioquin ut Dei promissa compleantur, non in Dei, sed in hominum est potestate.*

11. Ex quibus locis hoc potest deduci argumentum: Secundum Augustini doctrinam, Deus solum promittit id quod facit, non id quod præscit, aut supponit: Ergo divina promissio, non de præscientia eorum quæ Deus supponit, sed de ordinatione & prædestinatione eorum quæ facit, infallibilitatem trahit: At Deus promittit etiam consensum & cooperationem liberam nostræ voluntatis, ut cum promisit Abraham obedientiam & fidem Gentium: Ergo talem consensum & cooperationem facit in nobis per suam gratiam, & non solum præscit illam, ut ex potestate & nostræ voluntatis determinatione descendente; ac proinde respectu illius habet non solum certitudinem cognitionis & præscientiæ, sed etiam ordinis & causalitatis. Unde dicit idem Augustinus de bono persever. cap. 18. in fine: *Prædestinasse est hoc præcisse quòd fuerat ipse facturus.* Et de prædest. Sancti. cap. 10. *Prædestinatione quippe Deus ea præcivit que fuerat ipse facturus.* Quibus etiam locis aperte declarat, prædestinationem respicere solum id quod Deus facit, ac

proinde gaudere non solum certitudine præscientiæ, sed etiam causalitatis. Quod etiam patet ex eo quòd ibidem hoc statuit discrimen inter præscientiam & prædestinationem, quòd prædestinatio est solum eorum quæ sunt à Deo, scilicet bonorum, præscientia verò se extendit etiam ad facta aliena, videlicet ad mala, quæ Deus non facit: *Præscire autem [inquit ibidem] potens est etiam quæ ipse non facit sicut quæcumque peccata.*

S. IV.

Eadem veritas ratione suadetur.

Potest etiam suaderi conclusio, & Molina sententia confirmari ex tribus principiis supra illustratis. In primis enim prædestinatio (ut supra ostendimus) claudit vel præsupponit electionem efficacem salvandorum ad gloriam: At voluptas & efficacis Dei objectum inferri, & infallibiliter cautat: Ergo & prædestinatio: Ergo illa est certa, non solum certitudine præscientiæ, sed etiam ordinis & causalitatis.

Secundo, Prædestinatio consistit in imperio practico divini intellectus, ut in prima disputatione monstravimus: At imperium practicum Dei est causa infallibilis suorum effectuum: Ergo prædestinatio est causa infallibilis mediatorum efficaciam ad gloriam infallibiliter consequentium.

Tertio, Boni usus liberi arbitrii, seu determinationis nostræ voluntatis ad bonum, causatur à gratia, & consequenter est prædestinationis effectus, ut constat ex supra dictis: Ergo prædestinatio respectu illius gaudet non solum certitudine præscientiæ, sed etiam causalitatis. Consequenter patet: ut enim docet D. Thomas quæst. 6. de verit. art. 3. certitudo causalitatis illa quæ sumitur ex ordine cause ad effectum, quando scilicet causa infallibiliter effectum producit: Ergo si prædestinatio comparatur ad contentum & determinationem liberi arbitrii, sicut causa ad effectum quem infallibiliter producit: Manifestum est, illam gaudere non solum certitudine præscientiæ, sed etiam ordinis & causalitatis.

S. V.

Abstrusis & inconvenientibus sententia Molina exploditur.

Thomas loco citato de verit. tria in se habet absurda & inconvenientia, quæ sequuntur ex Molina sententia, ait enim: *Non potest dici quòd prædestinatio supra certitudinem præscientiæ, nihil aliud addit, nisi certitudinem præscientiæ... Sic cum dicitur, non diceretur prædestinatus differre à non prædestinato ex parte ordinis, sed tantum ex parte præscientiæ eventus, & sic præscientia esset causa prædestinationis, non prædestinatio esset per electionem prædestinantis.*

Primum ergo inconveniens est, si prædestinatio certitudinem & efficaciam habet respectu voluntatis creatæ, & futuri consensum voluntatis creatæ, & non ex vi inrisolubilitatis, sequeretur prædestinatum non differre à non prædestinato, nisi ex parte præscientiæ eventus, & boni usus liberi arbitrii, & consequenter non magis Deo debere prædestinatum, quam